

Rusijos Prezidento rinkimų rezultatai

2012 m. kovo 15 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Rusijos prezidento rinkimų rezultatų (2012/2573(RSP))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos ir Rusijos Federacijos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą, kuris įsigaliojo 1997 m. ir kurio galiojimas pratęstas, kol jis bus pakeistas nauju susitarimu,
  - atsižvelgdamas į tebevykstančias derybas dėl naujo susitarimo, kuriuo nustatomas naujas išsamus ES ir Rusijos santykių pagrindas, taip pat į 2010 m. inicijuotą Partnerystę siekiant modernizavimo,
  - atsižvelgdamas į savo ankstesnius pranešimus ir rezoliucijas dėl Rusijos, ypač į 2012 m. vasario 16 d. rezoliuciją dėl įvyksiančių Rusijos prezidento rinkimų¹, 2011 m. gruodžio 14 d. rezoliuciją dėl rinkimų į Valstybės Dūmą², ypač į savo kritiką dėl rinkimų į Dūmą eigos, ir 2011 m. liepos 7 d. rezoliuciją dėl pasirengimo Rusijos Valstybės Dūmos rinkimams, kurie vyks 2011 m. gruodžio mėnesį³,
  - atsižvelgdamas į 2012 m. kovo 5 d. Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) Demokratiškos institucijų ir žmogaus teisių biuro, ESBO Parlamentinės Asamblėjos ir Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos bendrą pareiškimą dėl preliminarių duomenų ir išvadų,
  - atsižvelgdamas į 2012 m. kovo 4 d. Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai pareiškimą dėl Rusijos prezidento rinkimų 2012 m. kovo 4 d. ir jos 2011 m. gruodžio 14 d. kalbą Strasbūre dėl ES ir Rusijos aukščiausiojo lygio susitikimo bei 2012 m. vasario 1 d. kalbą Briuselyje dėl politinės padėties Rusijoje,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi ES kaip strateginė Rusijos partnerė ir artima jos kaimynė su dideliu susidomėjimu stebėjo Rusijos rinkimų procesą ir viešąsias diskusijas bei masinius ilgalaikius protestus dėl 2011 m. gruodžio mėn. vykusių rinkimų į Valstybės Dūmą ir prezidento rinkimų 2012 m. kovo 4 d.;
- B. kadangi tebekyla didelis nerimas dėl Rusijos Federacijoje vykstančių pokyčių, susijusių su pagarba žmogaus teisėms ir jų apsauga, taip pat su visuotinai pripažintamų demokratijos principų, rinkimų taisyklių ir procedūrų laikymusi; kadangi Rusijos Federacija yra visateisė Europos Tarybos ir Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos narė ir todėl yra įsipareigojusi laikytis demokratijos principų ir gerbti žmogaus teises;

---

¹ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0054.

² Priimti tekstai, P7_TA(2011)0575.

³ Priimti tekstai, P7_TA(2011)0335.

- C. kadangi 2011 m. balandžio 12 d. Europos Žmogaus Teisių Teismas neigiamai įvertino pernelyg sudėtingą politinių partijų registravimo tvarką Rusijoje, kuri neatitinka Europos Tarybos ir ESBO nustatytų rinkimų standartų; kadangi politinių partijų ir kandidatų registravimo apribojimas varžo politinę konkurenciją ir pliuralizmą Rusijoje;
- D. kadangi, nepaisant neseniai priimtų riboto masto iniciatyvų siekiant tobulinti rinkimų įstatymus, bendrosios taisyklės vis tiek pernelyg sudėtingos ir kai kuriais atvejais joms trūksta apibrėžtumo, todėl teisinis pagrindas taikomas nenuosekliai;
- E. kadangi Rusijos valdžios institucijos bandė diskredituoti rinkimus stebėjusias nevyriausybinės organizacijas, ypač organizaciją „Golos“, kurios pagrindiniai biurai Maskvoje buvo prievarta uždaryti ir prieš ją buvo nukreipta žiniasklaidos kampanija siekiant sugadinti jos reputaciją, o jos regioniniuose biuruose buvo atliekami mokesčių tyrimai; kadangi nepriklausomai žiniasklaidai taip pat buvo daromas didelis spaudimas;
- F. kadangi 2012 m. kovo 5 d. ESBO Demokratinių institucijų ir žmogaus teisių biuro, ESBO Parlamentinės Asamblėjos ir Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos bendrame pareiškime dėl preliminarių duomenų ir išvadų konstatuojama, kad rinkimų procesas nebuvo laisvas ar teisingas, nes dėl galimų konkurentų pašalinimo registruojant kandidatus, nevienodo dėmesio ir šališkos informacijos žiniasklaidoje ir valstybės išteklių naudojimo vienam kandidatui jis buvo smarkiai iškreiptas vieno kandidato naudai;
- G. kadangi po 2011 m. gruodžio 4 d. rinkimų į Dūmą vykusiose demonstracijose Rusijos gyventojai, ypač vadinamieji „baltojo kaspino“ demonstrantai, išreiškė norintys daugiau demokratijos ir visapusiškos rinkimų sistemos reformos;
1. atkreipia dėmesį į prezidento rinkimų rezultatus, atsižvelgdamas į preliminaras ESBO Demokratinių institucijų ir žmogaus teisių biuro ir šalies rinkimų stebėjimo organizacijų, pvz., „Golos“, „Grazhdanin Nabludatel“, „Rinkėjų lygos“ ir politinių partijų atstovų išvadas;
  2. visapusiškai remdamas modernizavimo darbotvarkę, kuri apima dialogą tiek ekonominių, tiek politinių reformų klausimais siekiant diegti ir vykdyti reformas, kuriomis būtų šalinami esami trūkumai, pabrėžia, jog būtinas kritiškas požiūris į santykius su Rusija;
  3. griežtai kritikuoja trūkumus ir pažeidimus rengiantis šiems rinkimams ir jų metu, taip pat tai, kad buvo apribotos rinkėjų pasirinkimo galimybės; pabrėžia, kad Rusijos transliuojamosios žiniasklaidos priemonės vykstant rinkimų kampanijai nepateikė subalansuotos informacijos apie visus kandidatus, o tai pažeidžia teisinius reikalavimus; palankiai vertina aktyvų piliečių dalyvavimą rinkimų kampanijoje ir ragina atlikti išsamų ir skaidrų visų pažeidimų tyrimą, o būsimiems rinkimams nustatyti, stiprinti ir įgyvendinti demokratines taisykles; smerkia dešimčių protestuotojų sulaikymą per demonstracijas visoje Rusijoje;
  4. ragina Prezidentą D. Medvedevą patvirtinti savo žodžius veiksmais ir užtikrinti, kad būtų priimtos būtinos politinės sistemos reformos, ir tikisi, kad naujasis Rusijos prezidentas bus pasirengęs tęsti reformas, įskaitant labai reikalingą politinių partijų registravimo reglamentuojančių taisyklių supaprastinimą; ragina taip pat rimtai įsipareigoti spręsti žiniasklaidos laisvės, susirinkimų ir žodžio laisvės problemas; pakartoja, kad ES pasirengusi bendradarbiauti su Rusija, įskaitant Partnerystės siekiant modernizavimo teikiamas galimybes, siekiant didinti pagarbą žmogaus ir pagrindinėms teisėms (čia

esminis klausimas yra politinių kalinių išlaisvinimas) ir nepriklausomos teisinės valstybės sistemos veiksmingumą Rusijoje;

5. ragina Rusijos valdžios institucijas ir Valstybės Dūmoje atstovaujamas politines partijas užmegzti su demonstracijų už demokratiją dalyviais ir opozicija prasmingą dialogą, kuris būtų naudingas įgyvendinant visapusišką reformą ir užtikrinant skaidrumą bei demokratiją; ragina išrinktąjį Prezidentą Vladimirą Putiną mažiau kritikuoti protestuotojus ir užmegzti su jais nuoširdų dialogą dėl šalies ateities;
6. ragina įvairias Rusijos demokratines opozicijos grupes labiau bendradarbiauti remiantis teigiama politinių reformų programa, kad Rusijos piliečiams būtų suteikta patikima alternatyva;
7. palankiai vertina Prezidento D. Medvedevo sprendimą pavesti generaliniam prokurorui ištirti 32 baudžiamųjų bylų, įskaitant Michailo Chodorkovskio įkalinimą, teisėtumą; ragina išrinktąjį Prezidentą Vladimirą Putiną pavesti atlikti panašų Sergėjaus Magnickio bylos tyrimą;
8. pažymi, kad Valstybės Dūma preliminariai pritarė prezidento įstatymo projektui, kuriuo siekiama visapusiškai pertvarkyti politinę sistemą, taip pat supaprastinti taisykles, reglamentuojančias politinių partijų registravimo ir jų dalyvavimo rinkimuose tvarką; ragina Valstybės Dūmą priimant būtinus įstatymus atsižvelgti į pakeitimus, kuriuos kartu pateikė neįregistruotos partijos; tikisi, kad visos šalys pasinaudos galimybe priimti sprendimą dėl išsamių reformų paketo ir rinkimų įstatymo pakeitimų iki išrinktojo prezidento inauguracijos; išreiškia savo didelį pageidavimą matyti sėkmingai ir visiškai įgyvendintus visus reformų pasiūlymus, kuriuos svarsto D. Medvedevo darbo grupė; yra įsitikinęs, kad naujas rinkimų įstatymas ir opozicinių politinių partijų registravimas turėtų būti laisvų ir teisingų rinkimų į Valstybės Dūmą pagrindas;
9. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Rusijos Federacijos vyriausybei ir parlamentui, Europos Tarybai ir Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai.